

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 12. aprila 1927.

Telefon št. 2552

STEV. 41.

Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani.

VABILO

na

VII. redni letni občni zbor,

ki se vrši

v nedeljo, dne 24. aprila 1927 ob 9. uri dopoldan v dvorani »Narodnega doma« v Ptuj

s sledečim dnevnim redom:

1. Predsedstveno poročilo.
2. Položaj trgovstva v Slovenije v letu 1926.
3. Računski zaključek za leto 1926 in poročilo pregledovalcev računov.
4. Proračun in določitev zvezne doklade za leto 1927.
5. Razprava o predlogih gremijev in delegatov. Resolucije.
6. Volitev zveznega načelstva in dveh pregledovalcev računov.

V slučaju nesklepčnosti se vrši po členu 11 zveznih pravil eno uro pozneje ravnotam s istim dnevnim redom drug občni zbor, ki pa sklepa veljavno neglede na število navzočih članov.

Vsak zvezni delegat se mora na zveznem zboru izkazati s poverilnico, katero mu izda gremijalno načelstvo, sicer nima pravice glasovanja.

Točna in pravočasna udeležba delegatov na občnem zboru je častna dolžnost.

Načelnik:

Tajnik:

Vilko Weixl l. r. Iván Mohorič l. r.

V soboto, dne 23. aprila 1927 se vrši ob 5. uri popoldan v dvorani »Narodnega doma« v Ptuj seja širšega odbora Zveze gremijev in predposvetovanja

s sledečim dnevnim redom:

1. Razprava o predlogih gremijev za občni zbor, ki so bili vloženi v zmislu § 12 zveznih pravil.
2. Razprava o ureditvi razmerja z zveznim glasilom »Trgovski list«.
3. Razprava o nujnih predlogih delegatov.
4. Razprava o paušaliranju zvezne doklade.
5. Slučajnosti.

Radi važnosti predlogov gremijev naproša Zveza vse delegate, da se gornje seje širšega odbora in predposvetovanja polnoštevilno, zanesljivo in točno udeležijo.

SUBSKRIPCija DRUGEga AMERIKSKEGA POSOJILA.

Finančno ministrstvo je potom službene agencije Avala izdalo naslednje obvestilo: Finančno ministrstvo poroča, da se je emisija drugega dela zunanega posojila v zlatu s skupine Blair & Comp. izvršila preteklo sredo v New Yorku. To drugo posojilo znaša 30 milijonov dolarjev s 7% obrestmi in se ima vrniti v 35 letih. Od tega posojila je 15 milijonov dolarjev namenjenih za splošne državne potrebe, 15 milijonov pa za početna dela pri zgraditvi Jadranske železnice. Posojilo se emitira po kurzu 92,5. Subskripcija se je otvorila ob 10. dopoldne in je bila vsled nadsubskripcije par minut nato že zaključena.

Borzni tajnik dr. Dobrila:

Izpopolnitev Ljubljanske borze.

Petletni boj za izpopolnitev naše borze je izvojevan. Dolga je bila pot, po kateri smo hodili z upanjem ter se zopet in zopet vračali z razočaranjem. Dasi nas je to razočaranje mnogokrat potrla, vendar nas ni uklonilo. Dvignila nas je vsakokrat železna volja in misel, da se z vztrajnostjo more in mora doseči izpolnitev upravičene zahteve, izpolnitev enodušnega postulata gospodarstva Slovenije.

Z budnim očesom so naši gospodarski krogi zasledovali razvoj naše domače borze in le polagoma sta se začeli naša trgovina in obrt posluževati te institucije. Gospodarska rezerviranost je bila razumljiva, kajti bistvenega namena — ki je bil večini gospodarskih krogov še tuj ali pa celo napačno pojmovan — naša borza ni mogla izpolnjevati. Primanjkovalo ji je oni del poslovanja, ki je posebno v današnjih časih predpogoj za hitro in sigurno obavljanje trgovskih poslov, to je devizno in valutno poslovanje.

Z dosego koncesije za trgovanje z devizami in valutami se je naša brza dvignila v polnovredno institucijo, kakor je zaslužita naša razvita trgovina in industrija.

Našteti vse dobrine, ki nam jih prinaša ta izpopolnitev, bi bilo tu preobširno. Prezreti ne smemo vsekakor pri tem okolnosti, da je promet v deviznih in valutnih poslih danes že mnogo nazadoval vsled velike in neprestane gospodarske krize, ki povzroča čim večje omejevanje konzumenta. Navzlic temu pa je izpopolnitev odličnega gospodarskega pomena.

Proizvodi naše industrije, ki gredo v velikih količinah v inozemstvo, nam dovažajo velike množine deviz. Istotako pa potrebuje naša industrija za uvoz sirovin in polizdelkov iz inozemstva zopet veliko množino plačilnih sredstev.

Sličen je položaj tudi za našo trgovino z lesom, rudami, deželnimi pridelki itd., ki izvažajo velike množine domačih izdelkov v inozemstvo ter uvažajo zopet tuje produkte v tozemstvo.

Vsako trgovsko in industrijsko podjetje se mora za vse valutne in devizne posle posluževati svojega denarnega zavoda. Dočim je tak denarni zavod moral doslej izvrševati devizne naloge na drugih držav in se v ta namen posluževati posredovanja kakega denarnega zavoda bodisi v Zagrebu ali v Beogradu ali pa kakega borznega senzala, se s poslovanjem deviznega prometa na Ljubljanski borzi tako posredovanje izloči, s čimur se naloga dajalcu prihranijo razni stroški in kar je posebnega pomena tudi izvršitev izvede v krajšem času.

Solidna eksportna in importna trgovina potrebuje za obavljanje lastnih poslov sigurno kalkulacijo. Tako je trgovec ali industrijalec, ki stoji pred nakupom ali prodajo večje količine blaga v inozemstvu primoran z zaključkom vsakega takega posla zagurati si obnem tudi tečaj potrebne valute. Šele sedaj, ko bode naša borza poslovala tudi na tem tržišču, bode omogočena našemu gospodarju taka sigurna kalkulacija, ker bode mogel vsaki čas izvrševati svoje lastne naloge na lastni borzi.

Kakor znano so k izravnavi deviznih in valutnih poslov potrebna velika nakazila potom Narodne banke, ki

pomenijo izgubo na obrestih. To izgubo, kakor tudi ogromne stroške za telefonske pogovore in zaslužek posredovalcev, ki jih je moral dosedaj nositi komitent — naloga dajalec, odpa-dejo. Torej tudi tu prihranki truda in materijelno olajšanje.

Toda ne samo za posameznika pomenja pridobitev deviznega poslovanja materijelno razbremenitev, temveč tudi za denarne zavode in sicer iz razloga, da odpade obavljanjem deviznih nakupov in prodaje na lastni domači borzi potreba vzdrževanja velikih dobroimetij na sedežu dosedanjih deviznih borz odnosno potreba neracionalnih nakazil žirom Narodne banke.

S tem bode, ako ne popolnoma izločen, pa vsaj v pretežni meri omiljen odtok gotovine, ki je bil vsled deviznih in valutnih naredb povzročen dosedaj v druge borzne centre in se je pod različnimi pretvezami zadržana gotovina vračala le stopnjevale našemu gospodarstvu, kar je naravno povzročalo zopet zastoj v domačem gospodarskem življenju.

Navedel sem le kratko in mimogrede prednosti lastnega deviznega in valutnega tržišča. Olajšanje, katero nam tako poslovanje prinaša, se bode pokazalo v prvi vrsti pri producentu, ki se bode mogel zopet povzpeti do one konkurenčne stopnje, ki jo je zavzemal v prejšnjih letih. Ta konkurenčna možnost bode zopet pripomogla do pravičnega izjednačenja cen, kar je bistvena svrha vsake borze v prid splošnosti.

Preživeli smo dovolj težav, toda doživeli smo tudi dosego cilja. Teoretična polemika je za nami. Naša borzna institucija stopa s tem v pravo življenje in kakor je življenje pomembnejše od vsake teorije, tako je tudi procvit gospodarstva važnejši od vseh zofističnih stremeljenj.

Gospodarstvo Slovenije strni svoje vrste, podvoji svoje sile, da nadoknadimo po možnosti dosedanje neprecenljivo izgubo in si zgladimo pot za napredovanje v bodočnosti!

Naše narodno gospodarstvo in narodni dohodek.*

Vprašanje našega narodnega dohodka pri nas še ni rešeno. Vsi podatki, ki se v naši javnosti navajajo so samo ocene, a še te skrajno nezanesljive in dajejo napačno sliko o naši gospodarski moči. Naši narodni gospodarji v oceni našega narodnega dohodka niso edini Za primer naj služi samo trditev, ki smo jo čuli tekem tebate o zadnjem proračunu v Narodni skupščini. Ugledni poslanci so ob tej priliki trdili, da znaša naš narodni dohodek po njihovi oceni od 35 do 40 milijard dinarjev na leto, dočim se v splošnem dosti višje ocenjuje.

Nesigurnost, ki se je opažala v tem pogledu v naši javnosti in ki je dajala povod, da je neinformirano inozemstvo podcenjevalo našo gospodarsko moč, je dala avtorjem, med katerimi je tudi ugledni načelnik ministrstva financ g. M. V. Tosić, pobudo, da so zbrali vse podatke, za novo, zanesljivejšo oceno narodnih dohodkov.

Podatki, na katere bi mogli nasloniti svojo oceno, so jako pomanjkljivi. Pri nas se v povojni dobi posveča statističnemu delu, ki je za gospodarstvo velikega pomena, le premalo važnosti. Avtorji so bili primorani, da so izbrali za

* Naša narodna privreda i nacionalni prihod, 1927. Državna tiskarstva v Sarajevu. Strani 299 v osmerki.

oceno pri nas edino možno metodo inventarja, ki obstoji v tem, da se proučava vsako posamezno vrsto in panogo narodnega gospodarstva in povprečne dohodninske razmere ter povprečne cene za gojovo razdobje. Po tej metodi proučavajo dohodke vseh panog narodnega gospodarske podjetnosti in to po vrsti, ki vstreza njihovu gospodarskemu pomenu. V prvi vrsti prihaja v poštev dohodek iz poljedelstva, živinoreje in gozdarstva kot glavnih proizvodnih panog. Studija o teh dogodkih je izvedena posebno točno in pazljivo. Za njimi prihajajo ostale panoge: rudarstvo, industrija, obrtnost, trgovina, promet, bančništvo. Knjigo završuje sklepna beseda, v kateri avtorji rekapitulirajo rezultate proučenih panog in ugotavljajo celokupni narodni dohodek.

Socijalni dohodek znaša po oceni avtorjev v celoti 80.101.950.000 Din, ki se na posamezne panoge razdele sledeče:

	dinarjev:
1. poljedelstvo	18.638.864.000
2. živinoreja	12.940.286.000
3. ribolov	83.500.000
4. gozdarstvo	3.935.620.000
5. rudarstvo	900.000.000
6. hišna industrija	4.837.000.000
7. obrtnost	7.760.000.000
8. tovarniška industrija	5.823.300.000
9. promet: železniški	1.796.800.000
pomorski	316.000.000
rečni	150.000.000
avtomobilski	300.000.000
vozni	2.033.300.000
10. pošte, telegraf, telefon	300.273.000
11. Kreditne ustanove	525.000.000
12. zavarovalnice	150.000.000
13. trgovine	8.310.000.000
14. gradbena podjetja	808.882.000
skupaj	89.608.150.000
15. dohodki prostih poklicev in iz službenih prejemkov ter hišni donosi	10.493.800.000
skupaj	80.101.950.000

Na koncu utemeljujejo avtorji svojo oceno s sledečim računom. Izračunjeni narodni dohodek znaša 80.102 milijonov, na eno rodbino s petimi člani odpade torej na leto 30.808 Din ali na mesec 1266 Din povprečno za vse družine v naši državi. Z nekako samozavestjo vprašujejo, je-li tak preračun pretiran, ako se upošteva ne samo denarne vsote, ampak tudi vse potrebščine v naravi, to je vse življenjske potrebščine, katere pridelava in porabi naš seljak ali meščan?

Nas zanima v prvi vrsti, kako se je računil nacionalni dohodek iz trgovine in obrti.

Celokupni promet naše trgovine cenijo avtorji na 44.139 milijonov Din. Od tega prometa prehaja v konzum potom veletrgovine ena tretjina, potom detajlne trgovine pa dve tretjini. Zaslužek veletrgovca ocenjujejo na 5 odstotkov, detajlista pa na 15 odstotkov. Na ta način prihajajo do zaključka, da zasluži v naši državi 110.000 trgovin, 7810 milijonov dinarjev ali vsaka trgovina na leto okoli 60.000 Din, dočim zasluži posredovalna trgovina preko 500 milijonov Din.

Število obrtnikov se ceni na 200.000, njihov dohodek pa na 7590 milijonov Din in sicer na ta način, da se ceni zaslužek vsakega mojstra na 30.000 Din, vsakega pomočnika na 9000 Din in vajenca (stanovanje in hrana) na 1200 dinarjev.

Ako preiščimo te ocene in jih primerjamo z razmerami v Sloveniji, prihajamo do prepričanja, da so ocene vsekakor preoptimistične in bi vsaj po čutu bolj verjeli navedbam kritikov našega državnega proračuna v Narodni skupščini, ki so cenili naš narodni dohodek na 40 milijard Din. V Sloveniji imamo na razpolago podatke uradne statistike o dohodnini, ki sicer tudi ni popolna, ker se nanaša samo na dohodke, ki presegajo vsoto 6000 Din na leto,

vendar nam kljub temu dokazujejo, da je ocena povprečnega dohodka na 30.000 dinarjev povprečno za vsako družino petih oseb odločno pretirana. V Sloveniji je po davčni statistiki samo 31.200 oseb, katerih dohodki znašajo na leto preko 6000 Din, ako odštejemo fizične delavce in državne nameštence, ki ne plačujejo dohodnine. Celokupni dohodek dohodnini zavezanih oseb je znašal okroglo 432 milijonov, enega davkoplačevalca torej okroglo 14.500 Din, dočim prihaja študija do ocene, ki je za povprečje še enkrat tako visoka.

Povprečno ugotovljene vsote ne drže tudi glede zaslužka iz trgovine in obrti. S tako visokimi odstotki je nemogoče delati v trgovini. Saj ni izključeno, da se od časa do časa posreči pri enem predmetu doseči razmeroma ugodne uspehe, nikdar pa ne take, kakor se v študiji ocenjujejo. Za naše razmere ocenjeni odstotki enostavno ne veljajo. Radovedni bi bili, kako si ocenjevalci predstavljajo možnost, da bi se moglo doseči, na primer v specerijski veletrgovini 5 odstotkov ali v nadrobni prodaji 15 odstotkov zaslužka. Ravno tako je najmanj za polovico, če še ne več, pretirana ocena dohodkov iz obrtnosti.

Priznavamo dobro voljo avtorjev, vendar se pri prebiranju te knjige ne moremo ubraniti občutka, da so se dali preveč voditi od dveh namenov: 1. od stremjenja, da pokažejo svetu našo gospodarsko moč v solnični luči; 2. od želje, da dokažejo, da naše gospodarstvo vendar ni v taki meri z davki preobremenjeno, kakor je o tem prepričana naša javnost, ki preobremenitev čuti na lastnih žepih in katero je pred nedavnim priznal v svojem ekspezeju k državnemu proračunu celo sam minister za finance.

Knjiga je jako poučna, posebno v detajlih in zaključkih. Priporočamo jo v nakup vsakomur, ki se zanima za naše narodno gospodarstvo, ker predstavlja kljub pretiranemu optimizmu lep prispevek za natančnejše poznavanje naše gospodarske moči.

Naroča se pri g. M. V. Tosiću, načelniku ministrstva financ v Beogradu, Stane broširana 70 Din.

VII. LJUBLJANSKI VELESEJEM OD 2.—11. JULIJA 1927.

Za vsakega industrijca, obrtnika ali trgovca, ki zna varovati svoj poslovni interes, je podanih dovolj vzrokov, da se odloči za udeležbo. Velesejem je edini forum, kjer se zamore praktično reprezentirati naše industrije, trgovine in obrti s svojimi izdelki in pri kateri priliki se z uspehom tolmači merodajnim vladnim krogom težnje naše industrije, obrti in trgovine. Velesejem je privabil nešteto kupcev v Ljubljano, pridobil našim podjetjem poslovnih zvez in seznanil inozemstvo z malim narodom Slovencev tudi v gospodarskem oziru. Solidarnost in skupnost je predpogoj vsakega uspeha. Velesejem je narodna institucija, ki se pa mora boriti z velikimi materijalnimi in moralnimi žrtvami za razvoj naše privrede. Podpirajte ga, pokažite, da znate ceniti njegove zasluge in se nemudoma prijavite na udeležbo.

RUSI IN FRANCOZI.

Poročilo »Vossische Zeitung«, ki smo je priobčili v zadnji številki »Trgovskega lista«, je francoska vlada seveda demantirala. Saj ga mora. K temu demantiju pripominja list »Paris Midi«, da so napravili provizorični zapisnik, po katerem se je ruska vlada v Parizu s francosko gospodarsko komisijo dogovorila, da bo obrestni carističnega dolga vsaj deloma začela odplačevati. Pogoj za to odplačevanje je pa, da posodi Francija Rusiji vsoto v znesku ca 800 milijonov zlatih frankov. To je pogoj, na katerega bi po mnenju »Paris Midi«-ja Francija kaj težko pristala. »Vossische Zeitung« pa nasproti vsemu temu vzdržuje svoje poročilo v polnem obsegu in pravi na novo, da je bil podpisan protokol, ki določa temelje bodočega dogovora. Svoja zadnja poročila izpopolnjuje nemški list s tem, da znaša od Rusov zahtevani kredit vsega skupaj 800 milijonov zlatih frankov, kojega prvi del bi bila amenejša 1 milijarda papirnih frankov. Francozi se trudijo, da bi letni odplačilni znesek Rusi zvišali od 70 na 80 milijonov zlatih frankov.

Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana.

Dne 9. t. m. ob 3. popoldne se je vršil ob številni udeležbi delničarjev XXVII. redni občni zbor Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani. Občni zbor je vodil predsednik banke, g. dr. P. Defranceschi, ki se je spominjal po kratkem pozdravu navzočih v toplih besedah pok. predsednika zavoda, g. dr. Karla Trillerja in njegovih nevenljivih zaslug za procvit banke, nadalje pok. soustanovitelja, člana uprave, g. Urbana Zupanca, in uradnika g. Ivo Sterleta. Nato je očrtal na kratko splošen gospodarski položaj v naši državi in zlasti v Sloveniji, ki pa nudi še manj ugodno sliko kot oni v predprošlem letu, kljub temu neugodnemu splošnemu gospodarskemu položaju da pa se je poslovanje banke v minulem letu zopet razširilo in znatno povečalo v tekočem letu vsled prevzema Trgovske banke d. d. v Ljubljani in njenih podružnic. Poudarjal je nevdružnost sedanjih davčnih bremen, ki so posebno velika zlasti v Sloveniji, ki težko pričakuje enotno davčno zakonodajo. — Končno je zagovarjal potrebo čim večje štedljivosti, ki mu bo veljala kot predsedniku za glavno načelo. — Nato je obširno razpravljal g. generalni ravnatelj Tykač o poslovanju banke v preteklem letu, navedel zaključne številke, iz katerih izhaja, da se je skupni promet banke povečal v minulem letu na preko 31 milijard dinarjev, da so narasle vloge na preko 227 milijonov dinarjev, kar vse izpričuje neomajano zaupanje v naš najstarejši slovenski bančni zavod. Na predlog nadzorstva so se nato soglasno odobrili računski zaključki. Upravnemu svetu se je podelil absolutorij, upravi, ravnateljstvu in uradništvu pa se je izrekla zahvala. Občni zbor je soglasno sklenil sprejeti predlog nadzorstva glede razdelitve čistega dobička po Din 6.282.064-50 ter določil poleg statutar-nih tantijem 3.999.996 Din za izplačilo 8 % dividende v znesku 12 Din na delnice, dodelil Din 1.304.288-10 rezervam, Din 300.000 — pokojninskemu fondu, Din 180.000 — za remuneracijo uradništvu ter sklenil, da se ostanek po Din 109.632-99 prenese na novi račun. Na občnem zboru so bili izvoljeni v upravni svet dose-danji člani, gg. Makso Antič, Fran Bonač, dr. Peter Defranceschi, Ivan Jelačin ml., Avgust Jenko, dr. Alojzij Kokalj, Ivan Korenčan, Ladislav Pečanka in dr. Edo Šlajmer, na novo pa gg. Josip Javornik, Viktor Meden, dr. Ernest Rekar in Herbert Woschnagg. Na seji upravnega sveta, vršeci se po občnem zboru, je bil poleg predsednika, g. dr. Defranceschija, in podpredsednika, g. Vodnika, izvoljen za podpredsednika g. Viktor Meden. V nadzorstvo so bili izvoljeni gg. dr. Ivan Bole, dr. Alojzij Kobal, Bela Mi-lič, Viktor Naglas in Anton Škof.

Svetovna produkcija premoga.

Amerika je začela glede produkcije premoga Evropo nadkriljevati. Podamo številke za zadnje predvojno leto 1913 in za leta 1924 do 1926 v odstotkih:

	1913	1924
Evropa	49.7 %	47.9 %
Amerika	46.3 %	46.7 %
Druge zemljine	4.0 %	5.4 %
	100.0 %	100.0 %

Absol. skupne številke v milijonih ton

	1925	1926
Evropa	45.7 %	38.2 %
Amerika	48.7 %	56.0 %
Druge zemljine	5.6 %	5.8 %
	100.0 %	100.0 %

Absol. skupne številke v milijonih ton

Od »drugih zemljin« pride večina nakopanega premoga na Azijo (3.2 odstotka, 4.4 %, 4.6 % in 4.6 %). Kakor vidimo, absolutna produkcija tudi lani še ni dosegla predvojne

višine. Vzrokov je več. Zlasti moramo vpoštovati nazadovanje industrijske produkcije v več državah vsled gospodarskih in političnih komplikacij, dalje pa važne spremembe v gospodarstvu premogovne energije; ista množina premoga napravi danes večje delo kot ga je napravila pred vojno. Posebno zanimiva je pa sprememba v odstotni in s tem seveda tudi v absolutni produkciji Evrope in Amerike. Leta 1913 je nakopala Evropa skoraj 50 odstotkov vsega premoga, Amerika dobrih 46 odstotkov. V zadnjih treh letih je mogla Amerika svojo produkcijo neprestano zviševati; zlasti velik je bil skok od leta 1925 na leto 1926, posledica angleškega premogovnega štrajka. Iz istega vzroka je bil tudi padec Evrope ravno od l. 1925 na l. 1926 posebno velik. Odstotki Nemčije v evropski produkciji so bili 24 %, 22 %, 26 % in 38 %. Leta 1924 Nemčija še ni dosegla svoje predvojne evropske četrtine, leta 1925 jo je preseгла, leta 1926 se je pa dvignila njena produkcija skoraj na dve tretjini vse evropske produkcije. Sicer velja za lansko leto isti vzrok, kot smo ga navedli prej — angleški štrajk —, vendar se nam zdi skok vseeno prav posebno velik. Zdi se, kot bi se pripravljala tudi v Evropi sami polagoma sprememba v razdelitvi produkcije; številke za Nemčijo nas na to opozarjajo.

Dalje moramo upoštevati tudi še rastočo produkcijo drugih zemlja, zlasti Azije; od 4 odstotkov leta 1913 se je dvignila na skoraj 6 odstotkov v letu 1926. Te dežele izrabljajo sedaj šele minimalne količine svojih ogromnih zakladov; saj jih ima samo Kitajska, kolikor so dosedaj znani, za 500 let za ves svet, če bi ostala poraba na sedanji višini. In kje je Sibirija! Itd.

Bogastvo in trgovina Kitajske.

Prav ves svet gleda danes na Kitajsko, ogromne množine kapitala so investirane tam. Trgovina z Azijo je vedno živahnjša. Med vojsko se je izvršila velika sprememba v svetovni trgovini. Evropa je imela pred vojsko 66% svetovne trgovine v rokah, po vojski 55%, U. S. A. 14.9 in 19.1, Azija 7% in 10%, Avstralija 2.54 in 3.29, Afrika 2.14 in 2.26; ostalo pride na Kanado in na druge ameriške države. Vidimo, da je Azija svojo kvoto zelo dvignila, za cele 3%. Evropa mora gledati na to, da si ohrani svoje prekomorske trge vsaj v dosedanji višini, kar ji bo tem lažje, ker bodo postali ti trgi zmeraj bolj bogati in zmeraj bolj sprejemljivi za nakup. In med temi trgi največji je Kitajska, s svojimi 11 milijoni kvadratnih kilometrov večja kot Evropa in s svojimi 450 milijoni prebivalcev, Evropi se prav blizu približuje. Ta dežela skriva v sebi neizmerne zaklade. Premog so producirali doslej samo na par krajih; je ga pa v ogromnih množinah, večkrat čisto na površini, zlasti v provincah Čili, Šansi, Šensi, Šantung, Honan, Jünnan, Kveičov in Sečvan. Neki angleški strokovnjak pravi, da ima Kitajska dosti premoga za preskrbo vsega sveta za 500 let. Železno rudo cenijo na 1200 milijonov ton, pa je doslej še malo preiskanega. Že danes daje Kitajska največ antimona, pa dela doslej en sam rudnik, v Čangša, provinca Hunan. V isti provinci so velikanske množine svineca in cinka, v Jünnanu pa polno cina. Dalje producira Kitajska tudi že velike množine bombaža, ne oziraje se na čaj, svilo, riž itd.

Leta 1913. je znašal uvoz Kitajske 3426 milijonov šilingov; na Veliko Britanijo (brez Indije in kolonij) je prišlo 36%, na Japonsko 21%, na U. S. A. 9, na Nemčijo 6 itd. Od leta 1913. do 1924. se je uvoz Kitajske pomnožil za 90%, razmerje se je pa zelo spremenilo: Na Japonsko je prišlo 23% kitajskega uvoza, na Vel. Britanijo 21, na U. S. A. 20, na Nemčijo 7%. Angleške odstotke je prevzela Amerika, čeprav so Angleži na predvojni višini. Zanimivo je to, da so se kljub vsem neprilikam povzpeli Nemci za 1% više, da so torej spričo absolutnega dviga uvoz približno podvojili.

Absolutne številke za skupni uvoz Kitajske leta 1924. so objavili sedaj oficialni »Statiscal Returns« kitajske pomorske carinske uprave. Clankar v N. Fr. Pr. ki mu povzamemo te podatke, jih je preračunal v šilinge, in je treba razumeti vse sledeče vsote v milijonih avstrijskih šilingov. Na dinarje si jih lahko vsak sam preračuni. Skupni uvoz Kitajske v letu 1924. je znašal 6540-534 mil. šilingov (l. 1913. 3426). Bombaža in bombaževih tkanin so uvozili za 1140-61, železa v vseh oblikah 498.700 ton v vrednosti 203-93 mil. šilingov, strojev vseh vrst za 156-8, od teh tekstilnih strojev za 35-9. Drugi predmeti uvoza so: kemikalije, zdravila, papir, električne potrebščine, pohištvo, konfekcijsko blago, gumbi, razne vrste steklenine, igrače, emajlirano blago, gumijevo blago, glasbeno orodje, klavirji, znanstveni instrumenti, svetiljke, šivanke, parfumsko in kosmetično blago, fotografski aparati, železniški material, blagajne, milo in material za izdelovanje mila, pisarniška in gospodinjinska oprema, kadilno blago, toaletno blago, avtomobili, kolesa itd.

Ne smemo pozabiti, da bo Kitajska potrebovala od leta do leta več naštetega evropskega blaga; saj je šele v začetku modernega razvoja in bo ob svojih ogromnih zakladih svoj konsum in svoj življenski standard dvignila na visoko višino. Veliki problem svetovne politike v zadnjih desetletjih gre za gospodstvo nad Velikim oceanom; boj za ta ocean pa v bistvu ni nič drugega kakor boj za najbogatejšo njegovo obrobno deželo, za Kitajsko, za največjega odjemalca na svetu. Že veliki lord Kitchener je dejal: the great drama of the Pacific — velika drama Pacifiškega ali Tihéga oceana. Zato se tudi prav nič ne čudimo, da so Angleži, Amerikanci itd. te dni tako nervozni. Velikansko glav-nico imajo naloženo na Kitajskem. Samo realna prednost inozemskega mestnega oddelka v mestu Šanghaj znaša 42 milijonov funtov!! Velikanska bitka se bije v Aziji.

Občni zbor Gremija trgovcev v Ptuju.

Občni zbor se je vršil dne 30. marca v prostorih g. Mihe Brenčiča. Načelnik Lenart otvoril občni zbor ob 20. uri, konstatira sklepčnost, pozdravi navzoče, zlasti g. V. Weixla kot predsednika Zveze gremijev, delegate pomočniškega zbora in preide na dnevni red.

Zapisnik lanskega občnega zbora se prečita in odobri.

Tajnik poroča, da šteje gremij 148 članov, 59 pomočnikov, 466 vajencev in vajenk. Imeli 8 sej, prejeli 152 dopisov, 18 naznanil odložitve obrtnega lista, 16 naznanil podelitve obrtnega lista, 12 prijav in 16 odjav trgovskih pomočnikov in 21 učnih pogodb. Izdali 11 učnih pismem. odgovorili na 76 dopisov. Interventiralo se je v večih zadevah pri srezkem poglavarju, Velikem županu, finančnem ravnateljstvu v Mariboru, Trgovski in obrtni zbornici, Zvezi gremijev i. t. d. Storili so se primerni koraki proti krošnjarstvu, radi prodaje denaturiranega špirta od veleprodajalca na malega trgovca, radi odpiranja in zapiranja trgovin, nedeljskega počitka, znižanja carine na modro galico i. t. d. Stalno se je interveniralo pri Trgovskem bolniškem in podpornem društvu v Ljubljani radi postavitve enega samega zdravniška, ukinitve II. razreda bolnice. Po odposlancih oziroma delegatih smo se udeleževali sej Zveze gremijev, občnega zbora iste v Kranju in Celju, priprav za volitve v Trgovsko in obrtno zbornico i. t. d. Udeležili smo se po zastopnikih sadne razstave in vinskega sejma v Ptuju. Glavno skrb pa je imel gremij za trgovsko nadaljevalno šolo, kateri ve-

dno primanjkuje denarnih sredstev, da žrtvujemo vsa svoja razpoložljiva sredstva za to šolo. Vajenštvo je skrajno slabo in razposajeno, da prihajajo od strani učiteljsva pritožbe. Gg. šefi se naprošajo, da strogo pazijo pri sprejemu vajenca na primerno predizobrazbo in da tudi potem skrbno, da obiskuje šolo in sledi pouku. Čehoslovaška je stavila predlog za znižanje carine na večino uvoznih predmetov. Upamo, da se bode našel modus, kateri bode pripomogel izvozu naših vin v Čehoslovaško in lažji uvoz čehoslovaške robe na naš trg. Delovni čas in nedeljski počitek je v osnutku izdelan in predvideva deseturni delavnik, v mestih z nad 10.000 prebivalci popolni nedeljski počitek, v krajih pod 10.000 pa smejo biti trgovine do dve uri odprte. Storili so se potrebni koraki, da se to zviša na štiri ure. Pripravlja se znižanje trošarine na žganje. Ker prihajajo pri nas taka znižanja čez noč, so se ukrenile na merodajnih mestih želje, da se ob znižanju te trošarine popišejo obstoječe zaloge in se diferencira, ki presega znižanje, bonificira za prihodnje dobave. 23. in 24. aprila se vrši v Ptuj občni zbor Zveze gremijev. Članstvo se naproša, da sodeluje pri sprejemu delegatov in da se udeleži v čim večjem številu obnega zboru Zveze.

Blagajnik g. Urbančič poroča: Saldo 1. januarja 1926 Din 8873'60, prejemki v letu 1926 Din 12.567'90, izredni dohodek (trgovski ples) Din 4089'65; skupaj Din 25.531'15. — Izdatki v letu 1926. Din 18.107'25, saldo 31. decembra 1926 Din 7423'90.

G. Vrabl poroča, da sta z g. Slavičem knjige pregledala in da sta vse našla v redu. Predlaga blagajniku absolutorij. Odobri se tudi tajnikovo poročilo. G. Lenart pozivlja navzoče na naročbo stanovskega glasila »Trgovski list«. Ker so se naročniki iz Ptuja imenoma prečitani na podlagi izvlečka uprave lista, se je pri tej priliki pomotoma imenovalo kot naročnika A. Jurca namesto A. Jurca naslednika A. Senčar in sin.

G. Urbančič predlaga za ozirom na slabo gnotno stanje blagajne in vedno naraščajočih stroškov sledeče zvišanje članarine po načrtu načelstva: Članstvo se deli v štiri kategorije, kakor jih predvideva načrt davčne oblasti, in to: za I. razred 150 Din letno, za II. razred 100 Din, za III. razred 75 Din in za IV. razred 25 Din. Po živahni debati se predlog sprejme. — Isti predlaga za prispejtno pristojbino sledeče zneske: Za male trgovce (branjerija) 300 Din, za trgovca 500 Din, kompanije, prvi Din 500, drugi Din 1000, skupaj Din 1500; za delniške družbe in podružnice 2000 Din. Po vsestranski debati se predlog soglasno sprejme. — Isti predlaga zvišanje sprejemnine vajenca od 25 na 50 Din, oprosnine pa od 50 na 80 Din. Sprejeto. — Članarini je prišteti tudi prispevek za Zvezo gremijev in sicer za protokolirane 20 Din, za neprotokolirane 10 Din letno. Na predlog g. Urbančiča se določi za Zvezo gremijev pavšalni letni prispevek 2000 Din. Trgovski nadaljevalni šoli se prispeva 5000 Din. Sprejeto.

Tajnik poroča, da je glasom novih pravil za Zvezo gremijev voliti le dva delegata in dva namestnika. G. Kreft predlaga kot delegata g. Franca Urbančiča in Leopolda Slaviča, kot namestnika pa g. Artenjaka in Franca Nedoga. Z vzklikom soglasno sprejeto. Izvoljenec izjavijo, da izvolitev sprejmejo.

G. Lenart poroča o čudnem postopanju davčnega urada v Ptuj, ki zahteva, predno izda potrdilo o plačanih davkih, plačilo nezapadlih davkov. Predlaga, da se store potrebni koraki na merodajnih mestih, da se tako postopanje ukine.

G. Weixl kot predsednik Zveze gremijev prinaša pozdrave in poda izčrpno in zanimivo poročilo o delu zveze za trgovstvo Slovenije.

G. F. Slavič prosi, da se ponovno store koraki proti krošnjarstvu. G. Artenjak, da se isto stori radi prodaje bučnega olja in sladoledarjev na trgu. G. Lenart poroča, da so se tozadevne vloge že vložile pri srezkem poglavarju in Velikem županu. G. Weixl predlaga enoten nastop vseh gremijev proti krošnjarstvu in sejmarstvu.

Po razgovoru o nedeljskem počitku, trgovskem bolniškem in podpornem društvu v Ljubljani zaključni g. načelnik Lenart občni zbor ob 24. uri.

Trgovina.

Trgovski stiki z Ameriko. Generalni konzulat SHS v Buenos Airesu poroča, da bi neka večja ugledna ondodna tvrdka reflektirala na dobavo: fižola, orehov, suhih sljiv in suhih višenj, kalcijev karbid, soda kaustika in portland cement. Reflektira se samo na prvovrstno blago, ki more vzdržati konkurenco na ondodnih trgih. Oferte z vzorci je poslali konzulatu z izkalkuliranimi cenami franco Buenos - Aires ali Monte Video.

Naš uvoz v januarju. Za številkami izvoza prihajajo polagoma tudi številke uvoza, zaenkrat za januar. Uvozili smo v januarju za 564 milijonov dinarjev, lani za 614 milijonov; zlata vrednost letos 49.865.000 dinarjev, lani 56.163.000. Torej znaša nazadovanje proti lanskemu januarju 11.16 odstotkov. Bombaževine smo kupili za 148 milijonov dinarjev, bombaževih tkanin za 38, volnenih za 30, surove kave za 23, železnih izdelkov za 18, surovega bombaža za 17.8 itd. Kakor vidimo, je bombaževina daleko na prvem mestu in je dala 14.30 odstotkov vsega januarskega uvoza; nadaljni odstotki so bili 6.97, 5.50, 4.20 itd. Ker je znašal naš izvoz v januarju 484 milijonov dinarjev, je bila zunanja trgovina pasivna za 11.45 odstotkov. Sledeča populadanska sezija bo to pasivnost spremenila v aktivnost, ali pa jo je že. To je vsakoletni pojav.

Trgovinska pogodba med Francijo in Nemčijo. Državni zbor je po tretjem branju odobril francosko - nemški trgovinski provizorij s 189 glasovi proti 163.

Konferenca srednjeevropskih in južnoevropskih produktivnih borz se je zaključila 8. t. m. Šlo je za načrt o donavskem kontraktu, kakor smo že poročali. Na temelju konferenčnih sklepov bo kontrakt, ki se tiče prometa koruze in pšenice, redigirala dunajska produktivna borza in ga bo predložila udeleženi borzam v končno odobrenje. Dalje so se posvetovali o načrtu pravilnika za stalno delegacijo imenovanih borz. Načrt je bil sprejet z nebitvenimi spremembami. Stalni delegaciji so se priključile vse na konferenci zastopane borze. Predsedstvo ima letos dunajska produktivna borza, leta 1928 ga bo imela kakšna češkoslovaška, leta 1929 rumunska, leta 1930 bavarska v Münchenu, leta 1931 budimpeška in leta 1932 jugoslovska.

Žitni trgi. Že dalj časa trajajoča negotovost na svetovnem pšeničnem trgu se je v zadnjem času še poostriala. Prvi vzrok za to so ugodna poročila o vremenu in o položaju posevkov in pa nenaklonjenost evropskih importerjev, da bi nakupovali za poznejše mesece. Evropski konsumni trgi so pa sicer zelo sprejemljivi, tako kot malokdaj prej. Evropski pridelek je bil slab, zato je Evropa navezana na import, in sicer v prav veliki izmeri. Za prihodnje mesece pričakujejo zlasti velikih kanadskih nakupov. Lani so v kanadski provinci Manitoba vzeli s trga 50 milijonov bušelov pšenice, da bi jo v pomladi tem dražje prodajali. A položaj se je od takrat le poslabšal, ker so pošiljave južne zemeljske polovice večje in boljše kot so pričakovali. Pridelek pšenice v U. S. A. cenijo na 585 milijonov bušelov. Z ozimno pšenico posejani prostor se je po poročilu Mednarodnega poljedelskega zavoda v Rimu zopet povečal.

Industrija.

Češkoslovaško železo. Leta 1925 so napravili na Češkoslovaškem 1,160.000 ton surovega železa in 1,500.000 ton surovega jekla. Leta 1926 se je dvignila produkcija surovega železa na 1,350.000 ton, produkcija surovega jekla pa na 1,600.000 ton. Ker je znašala svetovna produkcija surovega železa lani 78 milijonov 500 tisoč ton, znaša češkoslovaška udeležba okoli 1½%. Tudi udeležba na produkciji jekla je približno 1½ odstotna.

Industrijalizacija Nemčije. 16. junija 1925 se je vršilo v Nemčiji štetje o polklicih, poljedelskih in obrtnih boratih itd. Šele pred kratkim so priobčili splošni zaključek štetja za vso Nemčijo, razen Saarskega okrožja. Izvemo, da je obstojalo tedaj na Nemškem 3,500.000 obrtnih obratov z 18,400.000 delavci oziroma delojemalci. Za pogon strojev je bilo investiranih 19,300.000 KS, uporab-

ljena vozila so imela 37,000.000 KS. Te objave nam pravijo, da je bila leta 1925 Nemčija veliko bolj industrijalizirana kot leta 1907, ko se je vršilo predzadnje tozadevno štetje.

Izgradba ruske industrije. Sovjetska vlada je v tekočem letu določila za zgradbo novih tovarn 189.1 milijonov rubljev, proti 97.2 milijonom v lanskem letu. Premogovni industriji so za ustanovitev 226 novih podjetij nakazali 44.7 milijonov rubljev. Industrija nafte je dobila 17.8 mil. rubljev za zgradbo tovarne petroleja, gazolina, parafina in asfalta, za instalacijo cevovoda med Groznejem in Tuapse ob Črnem morju ter za druge investicije. Kovinski industriji so dali 12.6 mil. rubljev za zgradbo 6 novih tovarn, elektrotehniški industriji 6.2 mil. rubljev za 6 novih tovarn, kemični 6.3 za 19 tovarn, stekleni 5.6 za 5 tovarn, les predelujoči industriji 8.6 za 26 novih podjetij, papirni 22.6 za 5 podjetij, tekstilni industriji 27.7 za 26 novih tovarn. Vrh tega bodo zgradili letos še nekaj sladkornih in usnjarskih tovarn. Če dobijo Rusi še francosko posojilo, bo vzcvetela industrija na vseh koncih in krajih.

Poljski petrolej 1926. Priobčena je zaključna statistika o poljski petrolejski industriji v letu 1926. Skupni rezultat je kaj malo zadovoljiv. Sicer so se nartani metri od l. 1925 na leto 1926 dvignili od 80.895 na 87.251 m, a produkcija petroleja je padla od 535 milijonov kubičnih metrov na 481 milijonov kubičnih metrov, prav tako tudi produkcija pekline od 759 na 731 ton. Splošno vidimo torej vsestransko nazadovanje.

Mednarodna pogajanja o železu. — V zadnjih dneh se je vršil na Dunaju razgovor zastopnikov srednjeevropske kovinske industrije. Šlo je za to, kako bi si skupno kvoto, ki jo imajo v mednarodnem kartelu, med seboj razdelili. Ustanovitev od centralne zveze predlaganih prodajnih zvez napreduje le počasi; Nemčija je menda za to, Belgija in Francija pa ne posebno. Poljaki pričakujejo naročilo za 750.000 ton tračnic, za dobo osmih let. Predpogoj naročila bi bilo veliko ameriško posojilo.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev za politični okraj Slovenjgradec in Prevalje vabi k rednemu občnemu zboru, ki se vrši v četrtek dne 21. aprila 1927 ob 11. uri v dvorani gostilne Eichholzerja v Slovenjgradcu. — Dnevni red: 1. Pozdrav načelnika. — 2. Poročilo o delovanju gremija v poslovnem letu 1926. — 3. Odobrenje zapisnika zadnjega občnega zboru. — 4. Blagajniško poročilo (računski zaključek) za leto 1926. — 5. Proračun za leto 1927. — 6. Poročilo računskih preglednikov. — 7. Izprememba gremijalnih pravil § 11, glede pristojbin vajencev in § 14 določilo bodočih inkorporacijskih pristojbin na podlagi naredbe Velikega župana mariborske oblasti. O. br. 235/8 od 14. X. 1926. — 8. Volitev za prihodnje triletno dobo gremijalnega zboru: a) načelnika, b) namestnika, c) 10 odbornikov, d) namestnikov, e) dveh preglednikov računov, f) 5 delegatov za občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo. — 9. Slučajnosti. — Načelstvo vabi vse svoje člane, da se zboru v interesu trgovstva zanesljivo udeleže. V slučaju nesklepnosti se v smislu § 17 gremijalnega pravila vrši eno uro pozneje drug občni zbor ravnotan in z istim dnevnim redom, ki pa sklepa veljavno neglede na število navzočih članov. — Načelstvo gremija za Slovenjgradec.

Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča svoje člane, da je na občnem zboru 27. III. med drugim soglasno sklenil: »V smislu sklepa občnega zboru Gremija trgovcev v Ljubljani z dne 29. marca 1927 je članom gremija prepovedano dajati društvom ali korporacijam darila bodisi v denarju ali blagu. Člane, ki se ne bodo strogo držali sklepa občnega zboru, naj gremijalno načelstvo v smislu § 24 grem. pravil ostro kaznuje. Sklep stopi takoj v veljavo. Gremijalno načelstvo naj poskrbi, da dobi vsak član čimprej tablico z natisnjenim današnjim sklepom proti odškodnini Din 5.—. Tablico je nabiti v trgovini na vidnem mestu.

Ta sklep gremija je magistrat kot obrtna oblast I. stopinje na podstavi § 127 obrtnega reda sistiral ter njegovo izvršitev prepovedal.

Gremijalna načelstvo je na seji eksekutive, ki se je vršila dne 11. aprila 1927 sklenilo proti odločbi mestnega magistrata vložiti priziv na velikega župana ljubljanske oblasti. Sklep Gremija ne more tedaj do končne rešitve priziva stopiti v veljavo.

Denarstvo.

Ureditev mednarodnih vojnih dolgov. Banka Kuhn, Loeb and Co v USA je svetovnoznana; spada k oni najmočnejši finančni skupini, ki je udeležila najboljše finančne transakcije s kontinentalnimi evropskimi državami. Zato imajo izvajanja Otona Kuhna, šefa banke, poseben pomen. Bil sem zmeraj za to, da so Amerikanci v vprašanju vojnih dolgov kar moč popustljivi in gentermanski; prvič iz etičnih razlogov, pa tudi iz razlogov zdrave politike. Nisem prepričan o upravičenosti ali modrosti načina, da vidimo v plačilu možnosti prvi kriterij pri ureditvi vojnih dolgov. Mislim pa, da sedaj ni čas za javno razpravljanje o tem predmetu. Niti najmanjšega upanja ni, da bi kongres sedaj ali v doglednem času v tem oziru kaj ukrenil. Dosedanje ureditve so formalne ratificirane, edino ona s Francijo še ne. Upamo pa, da bo tudi ta kmalu ratificirana. Pustimo, da dela čas; čas je najboljši učitelj in najboljši dokazovalec. Imam sigurni čut, da se smemo zanesti na ameriški narod, da bo dolgove tako spremenil, kot je pravilno in potrebno. Samo počakati moramo, da se položaj razbistri in da se razburkani duhovi pomirijo. Mislim, da med Ameriko in med državami, ki so ji dolžne, glede ureditve dolgov še ni bila izrečena zadnja beseda. Gospodarske in moralne sile so močnejše kot zakoni, ki jih ustvarjajo ljudje. Evropski narodi vidijo naš mir, naše blagostanje in naše bogastvo, vidijo svoje rane, muke in težave in primerjajo naše zdrave razmere s svojimi. Ni čudno da nas zavidajo in da imajo napačno mnenje o nas. Prepričati jih moramo, da smo drugačni, da hočemo biti v našem bogastvu velikodušni. Spomniti se moramo na spoštovanje nazorov narodov, ki tako lepo govori o njih naš proglas neodvisnosti.

RAZNO.

V počastitev spomina blagopokojne gospe Minke Jelačinove poklonil je njen soprog veletrgovec g. Ivan Jelačin star. v dobrodelne svrhe 12.000 dinarjev in sicer: Ubožnemu skladu občine Vič Din 2000.—, ubogim trnovske fare Din 1000.—, dijaškemu podpor-nemu društvu »Domovina« Din 1000.—, Ljudski kuhinji Din 1000.—, društvu slepih Din 1000.—, trg. društvu »Mer-kur« Din 4000.—, klubu trg. akademikov Din 1000.—, društvu »Atena« pa Din 1000.—.

† **Rajmund Andretto.** V soboto dne 9. aprila t. l. je preminul na Viču pri Ljubljani tovarnar Rajmund Andretto. Pokojni je z marljivostjo in vztrajnostjo visoko dvignil svoje podjetje, ki je uživalo najboljši sloves po celi Sloveniji. Značajan in ljubezniv, si je znal pridobiti širok krog prijateljev. Naj počiva v miru! Cenjeni obitelji naše iskreno sožalje.

Udeležba naših gostilničarjev na gostilničarski razstavi v Gradcu. Zveza gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Celju se oficijelno udeležila otvoritve gostilničarske razstave, ki se vrši v Gradcu od 30. aprila do 8. maja t. l. Razstave se udeleži večja deputacija Zveze in zadrug, koji se bodo pridružili tudi zasebniki. Oficijelni delegati se snidejo 29. aprila ob 3. popoldne na mariborskem kolodvoru, od koder se odpeljejo v Gradec z brzovlakom ob 8 in tričetrt.

Velike investicije turškega glavnega mesta. Turško glavno mesto Angora bo izdalo v bodočih desetih letih 27 milijonov funtov za mestne investicije. Poleg splošnega mestnega načrta bodo uvedli kanalizacijo, plin in elektriko, bodo zgradili javna poslopja, kot mestno hišo, tržnice, klavnice, kopalnice, bolnišnice, laboratorije, narodno gledališče, opero, bodo napravili parke, stadion, dirkališče in bodo uvedli moderno požarno brambo.

Visoka zaščitna carina v Rusiji. Iz Moskve prihaja poročilo: Ze 11. februarja od sovjetov ljudskih komisarjev potrjena nova carinska tarifa bo v bodočih dneh objavljena. Nova tarifa je zgrajena na aktivnem protekcionizmu in varuje v svrhu hitrejšje industrializacije Sovjetske unije vse panoge sovjetske industrije z visoko zaščitno carino pred inozemsko konkurenco. Razni doslej brez carine importirani predmeti so odslej naprej pod uvozno carino, za druge predmete so pa uvozno carino zelo zvišali, na primer za poljedelske stroje in za gnojilna sredstva. Carinske ugodnosti imajo v novi carinski tarifi samo strojljne snovi, razne kurivne snovi, cunje, barij, kalij, natrij, kreda in riževi odpadki za izdelovanje škroba. Nova carina je v večini slučajev tako velika kot je diferenca med domačo in inozemsko proizvajalno ceno, plus 5 do 10 odstotkov za carinsko zaščito. Tudi predmeti, ki jih oficielno ne uvažajo, so pod visokimi carinskimi pristojbinami z izključno fiskalnim značajem, da se zabrani uvoz potne prtljage ali poštnih zavojev. Tu sem spada v prvi vrsti luksuzno blago, parfumi in kozmetični predmeti. Prej nizko zacarinjeni predmeti, kot plutovina, kopra, žveplo, antimon, so sedaj visoko zacarinjeni. Dalje so izdatno povišali carino za britve, vžigalne kamene, pisalne stroje, avtomobile, pletenine in barve. Za okrepitev zunanje-trgovskega monopola so licenco politiko v tarifi poostriili. To no-

vo carinsko politiko komentirajo berlinski gospodarski krogi tako, da bo sicer s tem inozemska konkurenca zelo otežkočena, da bo pa tudi gospodarska izolacija Rusije povečana. To bi se pokazalo zlasti v slučaju, da se sovjetski industriji ne posreči prilagoditev lastne produkcije konsumu. In se ji najbrže tudi res ne bo posrečila.

Nemški državni proračun. Državni zbor je odobril proračun za leto 1927. Za odobritev je glasovalo 238 poslancev, proti pa 166.

Kongres Zveze jugoslovenskih mest. V dneh 7., 8. in 9. maja se bo vršil v Zagrebu prvi kongres Zveze jugoslovenskih mest, na katerem se bo razpravljalo o pravilniku te zveze in o novem zakonu o jugoslovenskih mestih. Na kongresu je povabljenih 75 mest iz vse države.

Boj proti korupciji v Rusiji. V Moskvi se je te dni zaključil proces, ki je vzbujal na Nemškem mnogo pozornosti, ker je bila pri tem procesu prizadeta nemška družba »Mologa«, ki se peča z lesno trgovino. Predsednik družbe je bil bivši kancelar Wirth. Družba je imela v

Moskvi nekaj zastopnikov Rusov, ki so bili obdolženi, da so podkupili nekatere sovjetske funkcionarje in sicer z namenom, da bi sovjetske oblasti naročevale les pri »Mologu«. Izmed obdolžencev sta bila dva obsojena na smrt, ostali pa, med katerimi se nahaja tudi moskovski ravnatelj »Mologe«, so dobili po pet let ječe.

Velesejm v Poznanju. Za mednarodni sejm v Poznanju, ki se vrši od 1. do 8. maja t. l. se dobijo legitimacije po 2 (dva zlata) (13 dinarjev) pri poljskem generalnem konzulatu v Zagrebu. Na podlagi teh legitimacij se uživa pri povratku na poljskih železnicah 66²/₃% popust, vendar mora legitimacije vidirati velesejmjski urad v Poznanju. Jugoslovanske železnice so dovolile vsem posetnikom tega sejma 50% popust na vseh železnicah in parobrodih SHS.

Borza dela v Mariboru. Od 27. marca do 2. aprila t. l. je iskalo dela 122 moških in 63 ženskih, 72 moškim in 47 ženskam je bilo delo ponujeno, 33 moških in 35 ženskih je dobilo delo, 178 jih je odpadlo in 16 pa odpotovalo; od 1. januarja do 3. aprila pa je delo iskalo

2106 oseb, 1144 je bilo delo ponujeno, 730 delavcev je dobilo delo, 818 jih je odpadlo in 272 pa odpotovalo.

TRŽNA POROČILA.

Ljubljanski trg. Na trgu ni bilo minuli teden nikakih posebnih sprememb ne v cenah kakor tudi ne v količini blaga, ki ga je bilo vedno dovolj. Le mleka in mlečnih proizvodov malo primanjkuje, in to že deloma zaradi bližajočih se praznikov. Krompirja je na trgu posebno dovolj; zato se mu cena drži nižje. Minuli teden so bile naslednje cene: **Meso in mast:** goveje meso 10—18, telečje 17 do 20, svinjsko 22—28, slanina 22—24, mast 24—25, prekajena slanina 25—28, gnjat 30—35, prekajeno meso 25—30. **Koštrunje** meso 13—14, jagnječje 20, kozličje 20 Din 1 kg. — **Perotina:** kokoši 30—40, petelini 30—35 Din komad. **Ribe:** karpi 25—30, linji 25, ščuke 25 do 30, postrvi 60, klini 15—20, pečenke 10 dinarjev 1 kg. — **Domači zajci:** 10—30 dinarjev komad. — **Mlečni izdelki:** mleko 2.50—3 Din liter, sirovo maslo 44, čajno 55, kuhano 44, bohinski sir 36 do 40 Din 1 kg. — **Jajca:** 0.75 do 1 Din komad. — **Sadje:** jabolka 8—12, luščeni orehi 36 Din 1 kg, oranže 1—4 Din komad. — **Mlevski izdelki:** moka >0< 5.50 do 6, >1< 5.25, kaša 6—7, ješprenj 6 do 10, ješprenček 12, turščična moka 3 do 4, turščični zдроб 4 do 4.50, pšenični zдроб 7, ajdova moka 6—9, ržena 4.50 do 5 Din 1 kg. — **Fizol:** ribničan in prepeličar 400 Din za 100 kg. — **Gorivo:** premog 42 Din meterski stot, drva trda 150, mehka 75 Din kubični meter. — **Zelenjava in podobno:** endivija 16, berivka 50, motovilec 15, radič 12 Din kg, glavna solata 3—4 Din komad, ohrovt 5—6, karfijola 8—10, kisló zelje 4, kolerabe 4—5, špinača 16—18, stročji grah tržaški 16, čebula 4—5, česen 8—10 Din 1 kilogram.

P. N. INDUSTRIJSKA PODJETJA IN OBRТNIKE opozarjamo za vsakovrstne transmisijske naprave na tovarniško zalogo: **struženih in komprimiranih osi, originalnih ležišč SKF na kroglice, ležišč na obročke (Ringschmierlager) v vseh dimenzijah, kakor tudi originalnih Mannesmann-ovih cevi, vsakovrstnega orodja in ostalega v to stroko spadajočega blaga v največji izbiri pri tvrdki:**
Schneider & Verovšek
trgovina z vsakovrstno železnino, orodji in stroji
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Prodaja.

V konkurznem skladu DRUŽBE Z O. Z.

„JADRAN“

se vrši v Ljubljani, Gosposvetska cesta 6 na dvorišču v poslovnih prostorih od srede 13. aprila 1927 dalje vsaki dan od 8. do 12. ure in od 2. do 6. ure

prodaja raznega blaga
(zlasti specerijskega) po ugodnih cenah.

Dr. Josip C. Oblak,
odvetnik kot upravnik konkurznega sklada.

Wally Andretto sporoča v svojem, kakor v imenu svojih otrok Traute, Rajmunda in Wernerja žalostno vest, da je njen srčno ljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

Rajmund Andretto

tovarnar

v soboto, dne 9. aprila t. l. ob 5. uri zjutraj po kratkem in mučnem trpljenju mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v ponedeljek, dne 11. aprila t. l. ob pol 6 uri popoldne iz hiše žalosti Vič št. 91. na farno pokopališče.

Svelta maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi na Viču. VIČ-LJUBLJANA, 9 aprila 1927.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Tovarna perila
Triglav
Ljubljana
Kolodvorska ul. 8
nasproti hotela Štrukelj
priporoča
veliko izbero moškega perila po konkurenčnih cenah. Izdeluje se tudi po naročilu.

Pomlad!
Nogavice, kravate, srajce, suknjice, hramenice, žepni robci, nakli za obleke, otroške majice, nahrbtniki, palice, dežniki, klovi v vseh barvah, šifoni, Solingen škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapelnike, šivilje in sedlarje. Razna dišeča mila — samo pri
Josip Petelin
blizu Prešernovega spomenika v Ljubljani.
Najnižje cene! Točna postrežba!

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Najpripravnější darila za Veliko noč so

Josip Petelinca
šivalni stroji in kolesa

Znamke GRITZNER, ADLER, PHONIKS s prostim tekom (Freilauf), pneumatika, olje ter posamezni deli (najnovejše opreme). Edino te v Ljubljani, blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Telefon 2915. Najnižje cene, tudi na mesečna odplačila.

Tiskarna MERKUR, Ljubljana
trg.-ind. d. d. — Simon Gregorčičeva ulica 23
se priporoča za tisk vsakovrstnih tiskovin za trgovce, obrtnike, industrijce in urade. Lastna knjigovoznica

Trgovci, obrtniki, industrijalei, razširjajte
„TRGOVSKI LIST“!

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča

špecerijsko
blago

raznovrstno žganje,
moko in deželno pridelke. Raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom. Ceniki na razpolago!